

Miten edistää yhteisesti ja valtakunnallisesti kirjastoalan ennakointi- ja tulevaisuustyötä – Suuntatyö YKN:ssä

AKE-linja 9.10.2024

Onneksi on kirjasto!

Yleisten kirjastojen suunta 2021-2025

- Laki yleisistä kirjastoista
- Neljä näkökulmaa:
 - Varaudumme kirjastoammatilliseen muutokseen
 - Palvelut digitalisoituvat, kirjastotyö verkostoituu, Pedagogista osaamista tarvitaan, kirjastoammattien sisällöt muuttuvat
 - Turvaamme lukutaitoa ja sivistystä
 - Lukuharrastuksen hiipuminen ja lukutaitojen eriytyminen on estettävä, tiedon lukutaitovaatimukset kasvavat, tietosisältöjen tarjonta on jatkuvassa muutoksessa, asiakkaiden pääsy sisältöihin eriarvoistuu
 - Ehkäisemme eriarvoistumista
 - Yhdenvertainen palvelu on tavoite maantieteestä ja kulttuurista riippumatta, kuntatalous tiukentuu ja resurssit niukentuvat, kirjastojen yhteiskunnallinen rooli vahvistuu
 - Tunnistamme globaalit kriisit ja reagoimme
 - Tiedon tarve ilmastonmuutoksesta kasvaa, kirjasto on ympäristötietoinen toimija, ennakoimattomat kriisit mukaan ennakkointiin

Suunta 2025-

- YKN-syyskokouksessa 2023 Hämeenlinnassa todettiin, että nykyinen Suunta-asiakirja on toimiva ja ajankohtainen.
- Nykyistä Suunta-asiakirjaa täydentämään koettiin tarvittavan konkretisoiva ja tarkentava asiakirja, joka olisi tulos yhteisestä "nykyisyystyöstä" ja tulevaisuustyöstä.

Suunta 2025-

- YKN-kevätkokouksessa 2024 Rovaniemellä työpajassa huolen vyöhykkeillä:
 - Varaudumme kirjastoammatilliseen muutokseen (Aija Laine)
 - Turvaamme lukutaitoa ja sivistystä (Heli Huotakoski)
 - Ehkäisemme eriarvoistumista (Marja HUUHTANEN)
 - Tunnistamme globaalit kriisit ja reagoimme (Malin Holmen)
 - Herätteitä AKE-koordinaattoreiden tulevaisuustyöstä 18.-19.4.2024
 - Herätteitä asiantuntijapuheenvuoroista, mm. valtiosihteeri Elina Laavi, OKM:n Tapani Sainio, AVIn ylitarkastaja Satu Ihanamäki sekä kuntatalousasioiden johtaja Sanna Lehtonen Kuntaliitosta

Suunta 2025-

- YKN-syyskokous Turussa, tulossa
 - YKN:n kevätkokouksen työpajojen yhteenveto: Aija Laine + työpajojen puheenjohtajat + keskustelua -> tärkeimmät nostot
 - Helsingin kaupunginkirjaston "Kirjaston suunta 2023": Kati Vänttinen + keskustelua -> tärkeimmät nostot
 - AKE-koordinaattoreiden tulevaisuuspajojen näkymiä -> tärkeimmät nostot
- Kansalliset ja kansainväliset signaalit ja heikot signaalit
- Tutkimustieto, esim. VTT:n dosentti Riie Heikkilä (kirjastot lukemisen ylläpitäjinä, Taru Lindblomin kanssa tutkinut kulttuuriosallistumista), Scherger & Savage 2010 (kirjasto "tehoaa", käyttö yhteydessä lukuharrastuksen kestävyteen ja luokka-aseman nousuun), Jarmo Kallunki 2023 (kulttuuriosallistumisen periytyvyydestä), Pirls-tutkimukset, Pisa-tutkimukset...

